

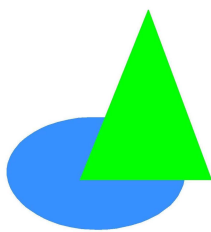
Padder, krybdyr og flagermus omfattet af Habitatdirektivet i lokalplanområdet ”Karens Minde” i Kgs. Enghave

Rekvirent: Københavns Kommune

Dato: 2. udgave 16. august 2005

Feltarbejde: John Frisenvænge og Morten Elmeros.

Tekst: Morten Elmeros, John Frisenvænge, Morten Riis og Martin Hesselsøe

Amphi *Biologisk rådgivning og planlægning*

Amphi Consult v/Martin Hesselsøe, Jens Urtsvej 8, DK- 9440 Aabybro, Tel: 70266500

www.amphi-plan.dk · amphi@amphi-plan.dk

Indhold:

1. INDLEDNING	3
2. METODE OG FELTARBEJDE	4
Padder	4
Krybdyr	4
Flagermus	5
3. REGISTRERINGER.....	6
Padder	6
Krybdyr	7
Flagermus	8
4. VURDERING AF LOKALPLANEN.....	10
Overordnede kommentarer til lokalplanforslaget.....	10
Padder	10
Krybdyr	11
Flagermus	11
5. KONKLUSION OG ANBEFALINGER.....	13
Konklusion.....	13
Konkrete ændringsforslag til lokalplanen.....	13
Anbefalinger	13
6. LITTERATUR	15
BILAG 1: UNDERSØGTE LOKALITETER	16
BILAG 2: HABITATDIREKTIVETS BILAG IV.....	17

1. Indledning

Københavns Kommune har fremlagt forslag til lokalplan for "Karens Minde" med tilhørende kommuneplantillæg.

Afgørelser i Naturklagenævnet har vist, at Habitatdirektivet har direkte virkning i Danmark. Kommuner er således forpligtet til at belyse forekomst af arter omfattet af Habitatdirektivets artikel 12 i forbindelse med lokalplanlægningen, hvis der er grund til at antage at disse arter findes i området. Ydeligere er kommunen forpligtet til at implementere nødvendige hensyn i lokalplanlægningen til disse arter, hvis undersøgelserne har vist at de findes i området.

Inden udarbejdelse af lokalplan for Karens Minde, Kgs. Enghave har Københavns Kommune anmodet Amphi Consult (AMPHI) om at foretage en registrering af forekomster af dyrearter, omfattet af Habitatdirektivets generelle beskyttelse, beskrevet i direktivets artikel 12. Resultaterne af undersøgelsen fremgår af dette notat.

Habitatdirektivets artikel 12 forbyder forringelse af "yngle- og rasteområder" for en række arter, opført på direktivets bilag IV (se bilag 2). Følgende arter på bilag IV kan muligvis findes i området og er derfor eftersøgt i forbindelse med de gennemførte undersøgelser: Spidssnudet frø, grønbroget tudse, markfirben og flere arter af flagermus.

Det anses ikke som sandsynligt at øvrige bilag IV arter, kan findes i området, og disse er derfor ikke eftersøgt. Det konkluderes at undersøgelserne i tilstrækkeligt omfang har belyst forekomsten af de beskyttede arter i området.

2. Metode og feltarbejde

Padder

Indledende undersøgelser

De eneste padder der er nævnt på Habitatdirektivets bilag IV, som kan forventes i området er spidssnudet frø og grønbroget tudse (se bilag 2).

Eftersøgning af padder

Forekomst af spidssnudet frø er undersøgt om dagen og natten i begyndelsen af april.

Forekomst af yngleaktivitet hos grønbroget tudse er undersøgt om natten i maj.

Paddeyngel er eftersøgt i vandhullet "Mosen" med ketsjer i juni. Fouragerende grønbrogede tudser er eftersøgt om natten i juli på de grønne arealer i lokalplanområdet.

Ved besøgene er alle forekommende arter af padder noteret.

Feltarbejde

Undersøgelserne er foretaget følgende dage under de følgende forhold.

4/4 kl. 10.10-11.50 og 21.50-23.25. Kontrol af de brune frøers æglægning. Temperatur max. ca. 12 °C. Sol, svag-jævn vind. Om aftenen 6-7 °C. På denne nat var der omfattende vandring af skrubtudse, og der sås parring og æglægning. Der foregik tillige kvækning og æglægning af butsnudet frø.

30/4 kl. 15.00-15.35 Kontrol af de brune frøers æglægning. Skyet, med sløret sol. Svag vind. Temperatur max. ca. 15 °C.

1/5 kl. 02.25-02.35. Eftersøgning af yngleaktive grønbrogede tudser. Tørt, om eftermiddagen sol. Aften og nat skyet med let regn og svag vind. Temperatur om natten ca. 9 °C.

21/5 kl. 01.25-01.40. Eftersøgning af yngleaktive grønbrogede tudser. Kraftige byger om dagen, siden lidt sol. Temperatur om natten 10,5-11,5 °C.

10/6 kl. 11.45-13.15. Eftersøgning af paddeyngel. Overskyet, jævn-frisk vind. Temperatur 15-16 °C. Vejret var ikke ideelt til yngleeftersøgning, men dette betød intet i praksis, da yngel ikke kunne være overset i det lavvandede vandhul.

20/6 kl.ca. 16.45. Kort besigtigelse.

3/7 kl. 01.10-02.00. Eftersøgning af fouragerende grønbroget tudse. Svag-let vind, overskyet, Temperatur 17-18 °C.

20/7 kl. ca. 13.30. Kort besigtigelse af vandhul. Eftersøgning af fouragerende grønbroget tudse kl. 01.30-02.20. Temperatur max. ca. 18 °C. Skyet, enkelte kraftige regnbyger. Om natten 12-13 °C, svag vind og flere byger.

Krybdyr

Markfirben er den eneste beskyttede krybdyrart, fra Habitatdirektivets bilag IV, der kan tænkes at forekomme i lokalplanområdet. Der fokuseres især på at finde syd- og vestvendte sandede skråninger med græs eller lav vegetation, der efterfølgende undersøges for eventuelle huller som kan være egnet for markfirben.

Krybdyr og herunder markfirben er eftersøgt samtidig med padderne. Der er ikke observeret krybdyr i området, men observationer der har betydning for krybdyr er noteret.

Flagermus

Indledende undersøgelser

Indledningsvis er der foretaget en litteraturgennemgang for at afgøre hvilke flagermusarter, der kendes fra området omkring Sydhavnen.

Eftersøgning efter potentielle yngle- og rasteområder

Området ved Karens Minde, Kgs. Enghave, er undersøgt d. 20-21. juni 2005, for at registrere potentielle yngle- og rasteområder for flagermus. Dette kan f.eks. være større gamle træer, bygninger og lignende. Potentielle yngle- og rasteområder er undersøgt for sportegn, som ekskrementer og rester fra byttedyr (insektrester). Fund af sportegn giver en positiv indikation af at flagermus har rastet på lokaliteten. Omvendt kan manglende sportegn ikke bevise at stedet ikke bruges af flagermus, dels fordi det kan være umuligt at finde og undersøge alle huller og sprækker, og dels fordi lokaliteten kan anvendes af rastende flagermus i kortere perioder eller senere på året, når hunner og unger søger væk fra ynglelokaliteten. Endvidere er der typisk flere egnede rastesteder i nærheden af hinanden på lokaliteter, hvor flagermusene har en ynglekoloni. Derfor udpeges alle strukturer med potentielle yngle- og rastesteder for flagermus.

Registrering af nataktivitet

Der er foretaget en overordnet registrering af nataktiviteten i lokalplanområdet, samt omkringliggende områder, ved lytning med flagermusdetektor. Detektoren omformer flagermusenes orienteringsskrig så de er hørbare for det menneskelige øre. Der er ikke foretaget en fuldstændig kvalitativ artsbestemmelse af flagermusene. Med den anvendte detektor kan alle arter registreres, men detektoren kan ikke skelne skimmelflagermus og sydflagermus, samt bechsteins flagermus, brandts flagermus, frynseflagermus, vandflagermus, damflagermus og pipistrel flagermus. På baggrund af de landsdækkende kortlægninger kan de fleste af arterne i de to grupper dog med stor sandsynlighed udelukkes. Yderligere er præcis artsbestemmelse mindre væsentlig i denne sammenhæng, da samtlige danske flagermusearter er omfattet af bestemmelserne i Habitatdirektivets artikel 12.

Feltarbejde

Registrering af flagermusenes brug af området blev udført i nætterne fra d. 20. til d. 22. juni 2005. Området blev undersøgt med flagermusdetektor og en kraftig lygte. Lytningerne udførtes i tidsrummet fra omkring solnedgang og 4 timer frem. Lokalplanområdet blev gennemgået til fods således at de forskellige delområder og potentielt gode fourageringslokaliteter blev besøgt et par gange på forskellige tidspunkter af natten. Forholdene for registrering af flyvende flagermus var gode natten mellem d. 20-21. juni. Natten d. 21-22. juni var der en frisk vind, der kan have begrænset flagermusenes brug af alle potentielle fourageringsområder og reduceret effektiviteten af registreringsmetoden.

3. Registreringer

Padder

Baggrundsoplysninger om beskyttede arter

Grønbroget tudse (*Bufo viridis*) yngler på egnede lokaliteter flere steder i Danmark, og er bl.a. kendt langs kysterne fra Amager til Køge. Den yngler i solbeskinnede vandhuller og favoriseres af så lidt vegetation som muligt. Den klarer sig dårligt i konkurrence med andre padder, men kan til gengæld klare sig på lokaliteter med ekstreme forhold, fx relativ høj saltholdighed. Den fouragerer om natten på områder med sparsom vegetation, og ses i byområder ofte i vejkanter, på gårdspladser og parkeringspladser. Om dagen gemmer den sig under sten eller i huller. Om vinteren søger den ned i dybe huller. Grønbroget tudse har tidligere ynglet i de 4 vandhuller der ligger på Sydhavnstippen. Vandhullerne blev gravet i 1993 i forbindelse med naturpleje for grønbroget tudse /1, 2/. Derudover har grønbroget tudse gjort yngleforsøg i Enghave Kanal og Gåsebækrende, men om de har haft ynglesucces vides ikke. I Valbyparken ligger der flere vandhuller (Frøparken, temahaverne og Tudsemindesø), hvor grønbroget tudse tidligere har ynglet.

Spidssnudet frø (*Rana arvalis*) er almindelig i det meste af Danmark. Den yngler i meget forskellige vandhuller, men foretrækker vandhuller med en meget lavvandet bredzone, gerne med sumpvegetation eller oversvømmet græs. Spidssnudet frø opholder sig relativt tæt på ynglevandhullet, selv uden for yngletiden, og den trives derfor bedst, hvor der er enge eller moser nær yngleområderne. Om vinteren søger den ned i dybe musehuller eller selvgravede huller. Den nærtbeslægtede art butsnudet frø er ikke mulig at skelne fra spidssnudet frø i alle livsstadier.

Beskrivelse af potentielle paddelokaliteter

Det eneste mulige ynglested for padder er vandhullet i den sydlige del af området, lokalt betegnet "Mosen" (se bilag 1). Mosen er et lavvandet vandhul med areal på ca. 140 m². Vandfladen dækkes om sommeren af tæt sumpvegetation, bl.a. Smalbladet Dunhammer, Grenet Pindsvineknop, Hestehale, Star sp. og laverevoksende sumpplanter.

Vandhullet er gravet i sommeren 1989, og en mindre bestand af grønbroget tudse ynglede på stedet i begyndelsen af 1990erne /1/. I 1993 blev en del dyr flyttet til vandhullet fra jernbaneudgravningen /2/. I løbet af 1990erne groede vandhullet til med rørskov, men det er senere blevet oprenset. Ifølge lokale beboere ynglede grønbroget tudse i vandhullet lige efter oprensningen. På nuværende tidspunkt er vandhullet for tilgroet til at være et velegnet ynglested for grønbroget tudse. Det er derimod velegnet for skrubtudse, salamandere og brune frøer.

Et mindre område omkring vandhullet holdes med lavt græs ved slåning og lejlighedsvis afgræsning med heste og er potentielt fødesøgningsterræn for grønbroget tudse. Der findes i området en del bunker af sten, brædder og andet affald, som kan fungere som skjulesteder og overvintringssteder for padder.

Registreringer af padder

I vandhullet er der dette år (2005) registreret skrubtudse, butsnudet frø og lille vandsalamander. Det er dog kun skrubtudse og lille vandsalamander, der er fundet som yngel. På de tørre områder er der kun fundet skrubtudse og lille vandsalamander.

Den mest almindelige padde i området er skrubtudse. Natten efter d. 4/4 blev der optalt 126 hanner og 20 hunner af skrubtudse i vandhullet, og der var flere ægstrengene. 30/4 og

21/5 blev der observeret mange haletudser af skrubtudser i vandhullet. Den 10/6 var der stadig yngel af skrubtudse, de fleste stadig som haletudser, men der var også enkelte nyforvandlede skrubtudser. Den 20/6 var vandhullet næsten udtørret, men i en lille rest vand var der stadig haletudser. Efter ynglesæsonen er der observeret voksne skrubtudser i vandhullet d. 21/5, 10/6, 20/6 og 3/7. Skrubtudse er desuden fundet fouragerende rundt omkring på hele arealet.

Lille vandsalamander er registreret d. 4/4 hvor et individ blev fundet på vandring på land og et individ blev fundet i vandhullet d. 30/4, og d. 10/6 blev der fundet en han, to hunner og flere larver af lille vandsalamander i vandhullet.

Der er observeret butsnudet frø i vandhullet d. 21/5. Men der er ikke fundet spor efter æglægning af spidssnudet frø og butsnudet frø.

Spidssnudet frø

Der er ikke registreret spidssnudet frø i området.

Det vurderes at hele området, herunder byggeområderne, er egnede levesteder for brune frøer, herunder spidssnudet frø. I byen findes spidssnudet frø dog især ved større sammenhængende naturområder som Vestamager og Utterslev Mose. Arten foretrækker den fugtige randzone omkring vandhuller, søer og åer som levested. I Sydhavnen er forekomst af butsnudet frø derfor mere sandsynlig end forekomst af spidssnudet frø.

Grønbroget tudse

Der er ikke registreret grønbroget tudse i området dette år (2005), men da den tidligere er registreret på lokaliteten, og som ynglende i vandhullet, kan dette års manglende registreringer ikke udelukke at den fortsat findes på lokaliteten.

Arten findes i Valbyparken og nær Tippen. Øresundsbanen, der ligger umiddelbart syd for lokaliteten er en spredningsbarriere, idet tudserne næppe kan krydse skinnerne. Tudserne kan krydse jernbanen ved flere sti- og vejoverføringer, men etablering af jernbanen har med sikkerhed medført øget isolation af tudserne ved Karens Minde fra de øvrige bestande. Dette har mindsket overlevelseshancerne for bestanden i Karens Minde.

Krybdyr

Baggrundsoplysninger om beskyttede arter

Markfirben (*Lacerta agilis*) kan træffes i hele Danmark, men er ikke almindelig. Den lever i små kolonier, hvor hvert markfirben har sit eget hul. Oftest findes hullet på en sydvendt skrænt. Markfirben lægger sine æg i et sandet område, helst uden for megen vegetation, i nærheden af kolonien. Kolonien skal desuden ligge tæt på flere varierende biotoper. Om vinteren graver firbenene sig ned i jorden, typisk ved en sydvendt skrænt. De nærmeste fund er gjort på Amager Fælled og i Strandparken ved Køge bugt. Arten er således ikke kendt fra området omkring Sydhavnen, og forekommer sjældent i bymæssig bebyggelse.

Registreringer af krybdyr

Der er ikke registreret krybdyr i lokalplanområdet. Det mest sandsynlige krybdyr er snog, der bl.a. lever i Valbyparken, hvor der er flere vandhuller og forekomst af grønne frøer.

Det enlige vandhul i lokalplanområdet giver næppe tilstrækkeligt fødegrundlag til at opretholde en snogbestand, selvom der er bunker af sten, brædder og andet affald, der ligger i nærheden af vandhullet, som kan fungere som skjulested og overvintringssted for snog.

Markfirben

Der er ikke registreret markfirben indenfor området, og der er ikke registreret egnede levesteder for markfirben. Terrænet på Karens Minde er for skygget, for bevokset og for befærdet til at være egnet levested for markfirben.

Flagermus

Baggrundsoplysninger om beskyttede arter

En litteraturgennemgang af eksisterende oplysninger om flagermus viser, at der kan forekomme seks forskellige arter i Københavnsområdet: brunflagermus, skimmelflagermus, dværgflagermus, vandflagermus, trolldflagermus og langøret flagermus /3, 4/.

Brunflagermus (*Nyctalus noctula*) er forholdsvis jævnt udbredt og almindeligt forekommende på Sjælland. Den jager over lysninger i skovområder, men træffes også jagende over åbne parklandskaber og bevoksninger ved bebyggelse. Bestanden er meget sårbar overfor fældning af gamle træer, da brunflagermus er helt afhængig af hulheder i træer til yngle- og rastesteder. Der er aldrig registreret ynglekolonier af brunflagermus i bebyggelse i Danmark.

Skimmelflagermus (*Vespertilio murinus*) er udbredt og hyppigt forekommende i Nordsjælland. Fra resten af Sjælland foreligger kun enkelte, spredte registreringer. Skimmelflagermus jager i større grad end andre arter i åbne landskabstyper, og har tilpasset sig livet i bynære omgivelser. Skimmelflagermus har oftest yngle- og rasteområder i bygninger.

Dværgflagermus (*Pipistrellus pygmaeus*) er udbredt og almindeligt forekommende på hele Sjælland. Dværgflagermus har et bredt spektrum af levesteder. Den kan findes jagende i åbne løvskove, i parklandskaber, i villahaver, og ved træer og buske langs søer og vandløb. Dværgflagermus har ofte yngle- og rasteområder i bygninger.

Vandflagermus (*Myotis daubentonii*) er forholdsvis jævnt udbredt og almindeligt forekommende på Sjælland. Vandhuller og moser med rolige, åbne vandflader med store træer i nærområdet er vigtige levesteder for vandflagermus. Den har meget sjældent yngle- og rastesteder i bygninger.

Trolldflagermus (*Pipistrellus nathusii*) forekommer i spredte, små lokale bestande på Sjælland. Trolldflagermus findes hovedsageligt i tilknytning til områder med åbne skov- og parklandskaber. Dens yngle- og rastesteder er oftest i hulheder i træer. Trolldflagermusens specifikke habitatkrav medfører, at den er sjælden indenfor dens udbredelsesområde.

Langøret flagermus (*Plecotus auritus*) forekommer i spredte, små lokale bestande på Sjælland. Langøret flagermus findes hovedsageligt i tilknytning til områder med åbne skov- og parklandskaber og tilgroede frodige haver. Langøret flagermus har ofte yngle- og rasteområder i bygninger tæt ved egnede fourageringsområder.

Bevaringsstatus for de danske bestande af alle seks potentielt forekommende arter vurderes som gunstige /5/. Desuden er bestandene af brunflagermus, vandflagermus, trolldflagermus og langøret flagermus sårbare i henhold til den danske rødliste /6/.

Registreringer af yngle- og rastesteder

Lokalplanområdets nordlige del omkring Karens Minde-bygningerne har karakter af have- og parkanlæg med mange store gamle træer. Den midterste og sydlige del har en mere eller mindre upejlet karakter med små parceller omkranset af tætte bevoksninger med

vildtgroende træer og buske. De åbne parceller anvendes i vekslende grad til græsning. Der er etableret et mindre vandhul i den sydligste del af lokalplanområdet.

Der blev ikke konstateret yngle- og rasteområder i lokalplanområdet. De store træer i den nordlige del af lokalplanområdet kan være opholdssteder for flagermus. Desuden er de eksisterende bygninger ved Karens Minde og institutionerne potentielle opholdssteder for de flagermusarter, der kan have yngle- og rasteområder i bebyggelse.

Registrering af nataktivitet

Der blev registreret fouragerende brunflagermus og skimmelflagermus ved lokalplanområdet Karens Minde og kolonihaverne i Frederiksholm Haveforening. Desuden registreredes regelmæssigt jagende brunflagermus og skimmelflagermus ved Fragtvej syd for lokalplanområdet. De første brunflagermus blev registreret før kl. 22:00. Efter midnat faldt aktiviteten af jagende flagermus.

Der var større aktivitet af jagende flagermus om natten d. 20-21 i forhold til d. 21-22 juni. Forhold for registrering af flyvende flagermus d. 20-21 juni var gode. Natten d. 21-22 juni var der en frisk vind, der kan have begrænset flagermusenes brug af alle potentielle fourageringsområder og reduceret effektiviteten af registreringsmetoden.

4. Vurdering af lokalplanen

Københavns Kommune har fremsat "Forslag til lokalplan "Karens Minde" med tilhørende kommuneplantillæg". I det følgende forholder vurderingerne og anbefalingerne sig til denne plan.

Overordnede kommentarer til lokalplanforslaget.

Efter oplysninger fra kommunen har vandhullet "Mosen" tidligere været beskyttet efter Naturbeskyttelseslovens §3. Efter etablering af baneudgravningen er vandstanden sunket så meget, at vandhullet ikke længere regnes som beskyttet. Dette forringer paddernes vilkår i området, da vandhullet dermed kan fjernes eller ændres uden dispensation.

Under "Nedsivning af regnvand" på side 12 nævnes den svingende vandstand i vandhullet "Mosen". Dette forhold er så vidt vides tilsigtet ved vandhullets etablering, da det er med til at give optimale forhold for padder. Muligheden for udtørring sikrer, at vandhullets tilstand ikke ændres radikalt ved udsætning af fisk, og den omtalte anbefaling fra Miljøkontrollen bør derfor snarere være et krav. Vandhullet er etableret med henblik på at sikre yngle-muligheder for grønbroget tudse og andre padder. En eventuel omdannelse til en permanent sø med fisk vil være en klar forringelse af lokaliteten og i modstrid med det oprindelige formål med etablering af vandhullet. På den anden side er der pga. den svingende vandstand risiko for at vandhullet oftere tørlægges, hvis en del af det nuværende regnvandstilløb fremover føres til kloak. Vandføringen er allerede forringet efter etablering af jernbanen. Det bør derfor sikres, at tilstrømningen af regnvand til Mosen ikke reduceres yderligere pga. byggeriet. Terrænet øst for plejeboligerne (Delområde 1A) bør udformes så regnvandet fra grunden fortsat løber til Mosen. Om nødvendigt kan der overvejes tilledning af tagrendevand.

Padder

Der er i 2005, ikke registreret paddearter der er på Habitatdirektivets bilag IV. Tidligere er der dog registreret grønbroget tudse i området, og denne undersøgelse kan ikke endeligt afgøre, at grønbroget tudse ikke længere findes på arealet. Derfor vurderes det at vandhullet og de omkringliggende arealer bør vurderes, som levested for grønbroget tudse. Det skal dog pointeres at det anses som overvejende sandsynligt, at bestanden af grønbroget tudse allerede er uddød, samt at der er meget lille sandsynlighed for, at en eventuel nuværende bestand af grønbroget tudse, ville kunne overleve ret længe under de eksisterende forhold.

Under de eksisterende forhold er de grønne områder i lokalplanområdet ikke særligt egnede som yngle- og fødesøgningsområde for grønbroget tudse. I umiddelbar nærhed af lokalplanområdet findes der områder, der har større potentiel værdi som fourageringsområde for grønbroget tudse, end parkområdet ved Karens Minde. Dette indbefatter bl.a. stierne i områdets haveforeninger mm.

Særskilt vurdering af byggeområderne 1A og II's nuværende økologiske betydning

Byggeområderne 1A og II er vurderet i forhold til hvorvidt de er egnede som fourageringsområde for grønbroget tudse. Der er desuden foretaget eftersøgning af grønbroget tudse på disse arealer.

Det vurderes at byggeområderne 1A og II, i deres nuværende tilstand, ikke har betydning som fourageringsområde for grønbroget tudse.

Cirka halvdelen af det vestlige byggeområde (delområde 1A) er bevokset med træer og buske. Resten er bevokset med græs. Ved besøgene i 2005 var kun en mindre del af græsset slået, mens resten var bevokset med høj og tæt græs- og urtevegetation. Det vurderes at dette område ikke i sin nuværende tilstand har betydning som fourageringsområde for grønbroget tudse.

Det sydøstlige byggeområde (delområde II) består af åbne områder afvekslende med mere eller mindre tæt buskads. Den nordligste del har været afgræsset, men er i dag domineret af Kæmpe-Bjørneklo. Den sydlige del er bevokset med højt græs, brombær mv. Det vurderes at dette område, i sin nuværende tilstand, ikke har betydning som fourageringsområde for grønbroget tudse.

Særlige forhold i anlægsfasen

Byggefelternes udformning vil i anlægsfasen medføre, at padder, der vandrer til området fra øst og vest har stor risiko for at krydse udgravninger til kældre og fundamenter, samt arkæologiske prøvegrøfter. Det anbefales derfor at undgå dybe udgravninger med stejle kanter i de perioder hvor padderne vandrer, særligt under forårvandringen i marts og april. Om nødvendigt kan udgravninger i denne periode afskærmes med paddehegn. I forhold til vandringer fra nord og syd vil der ikke være væsentlige problemer.

Krybdyr

Der er ikke fundet markfirben eller egnede lokaliteter indenfor lokalplanområdet.

Flagermus

Yngle- og rastesteder

Der vurderes at der ikke kan være væsentlige potentielle yngle- og rastesteder for flagermus i de to byggefelter i Karens Minde-området. Træerne er endnu for unge til at have større hulheder, der kan være opholdssteder for flagermus. De store træer på den nordlige del af området ved Karens Minde og eksisterende bebyggelse er de vigtigste potentielle opholdssteder for flagermus i området.

Den tidlige forekomst af brunflagermus tyder på, at der findes mindst et sommer-opholdssted i de store træer i nærområdet. Brunflagermus og skimmelflagermus har forholdsvis store fourageringsområder omkring deres ynglekolonier.

Det formodes, at der ikke er regelmæssige forekomster af dværgflagermus, vandflagermus, troldflagermus og langøret flagermus på Karens Minde. Umiddelbart har området en karakter, der kunne være fourageringsområde for dværgflagermus. Området ved Karens Minde er sandsynligvis for åbent og træerne er for unge til at tilfredsstille de fire arters krav til levesteder. Desuden mangler vandflagermusen typiske fourageringsområder.

Den i lokalplanen foreslåede bebyggelse i byggefelterne 1A og II, vurderes ikke at medføre en forringelse eller ødelæggelse af yngle- eller rasteområder for flagermus.

Fourageringsområder

Som fourageringsområde for brunflagermus og skimmelflagermus vurderes Karens Minde ikke at have stor betydning for områdets bestande. Der er mange fourageringsmuligheder for flagermusene ved kolonihaveforeningerne og andre grønne områder i nærområdet.

Kortklippede græsplæner som f.eks. udgør størstedelen af Valbyparken, har dog begrænset værdi som fourageringsområde for flagermus, da der ikke findes gode insektforekomster i løbet af hele sommerhalvåret.

Den foreslåede bebyggelse i byggefeltene 1A og II, vil indskrænke fourageringsmulighederne i lokalplanområdet, men det vurderes ikke at medføre en betydende forringelse af leveforholdene for flagermusbestandene i Københavns Sydvest-område.

5. Konklusion og anbefalinger

Konklusion

Det vurderes at lokalplanforslaget som det foreligger, ikke har negative konsekvenser for arter der er nævnt på Habitatdirektivets bilag IV.

Der er fortsat mulighed for at finde grønbroget tudse i området, men det vurderes at lokalplanforslaget efter udbygningen ikke giver grønbroget tudse ringere betingelser end der findes i området på nuværende tidspunkt. Således kan lokalplanen gennemføres uden at påvirke områdets økologiske funktionalitet for de beskyttede arter, og planen vurderes derfor ikke at være i konflikt med Habitatdirektivets artikel 12 /7/.

Dog anbefales det, at der i anlægsfasen tages hensyn til eventuelle padde i området. Derfor skal dybe udgravninger i med stejle kanter undgås i de perioder hvor padderne vandrer i området, særligt under forårsvandringen i marts og april. Eventuelle udgravninger i denne periode skal afskærmes med paddehegn.

Sammenlignet med situationen idag er der gode muligheder for at forbedre levevilkårene for grønbroget tudse og andre padder indenfor rammerne af lokalplanforslaget. Forbedringer i forhold til situationen idag kan ikke kræves som en konsekvens af Habitatdirektivets beskyttelse, når planerne efter anlægsfasen ikke forventes at påvirke eksisterende levesteder.

Konkrete ændringsforslag til lokalplanen

Herunder angives forslag til relevante bestemmelser som bør indgå i dele af lokalplanens juridisk bindende del, for at sikre at projektet gennemføres under omfattende hensyn til levedmuligheder for beskyttede padder i området, og i øvrigt i overensstemmelse med anden lovgivning.

Det anbefales at ændre §7 stk. 2a, så vandhullet "Mosen" ikke kun sikres i videst muligt omfang, men så vandhullet sikres mod yderligere vandstandssænkning som følge af det lokalplanlagte byggeri.

Udover dette konkrete ændringsforslag til lokalplanens bestemmelser, så kan kommunen betinge sig, at bygherren tager hensyn til vandrende padder i forbindelse med anlægsarbejdet. Denne betingelse kan typisk stilles i forbindelse med udstedelse af grave-støbe tilladelse. Dette anses for særligt relevant, hvis der sker udgravninger i forårsperioden (april-maj). Da der ikke er observeret beskyttede arter i forbindelse med undersøgelserne i 2005, anses sådanne krav ikke som en betingelse for at kunne gennemføre planen. Beskyttelsesforanstaltningerne vil især gavne skrubtudse i området, som ikke er beskyttet af Habitatdirektivet.

Anbefalinger

Herunder fremføres en række forslag til forbedringer og pleje af naturen på arealet. Disse forslag skal ses som inspiration og idéer som ikke er påkrævet for at sikre at lokalplanen overholder Habitatdirektivets bestemmelser.

Grønbroget tudse

Hvis det ønskes fortsat at bevare leveduligheder for grønbroget tudse nord for jernbanen så er det helt afgørende at pleje vandhullet (kaldet "Mosen") indenfor det aktuelle lokalplanområde. Dette vandhul er det eneste potentielle ynglested nord for jernbanen. Den nødvendige pleje omfatter vegetationsrydning for at sikre et meget lysåbent vandhul gerne med områder i bredzonen næsten uden vegetation.

Endvidere kan byggeri generelt medføre nye barrierer for paddernes vandringer. En af de barrierer, som påvirker paddevandringerne og forøger paddernes opholdstid på vejen, er høje kantsten. Vi anbefaler derfor anvendelse af kantsten med en skrå kant eller flade kantsten med maksimalt 3 cm højde over vejbanen.

Flagermus

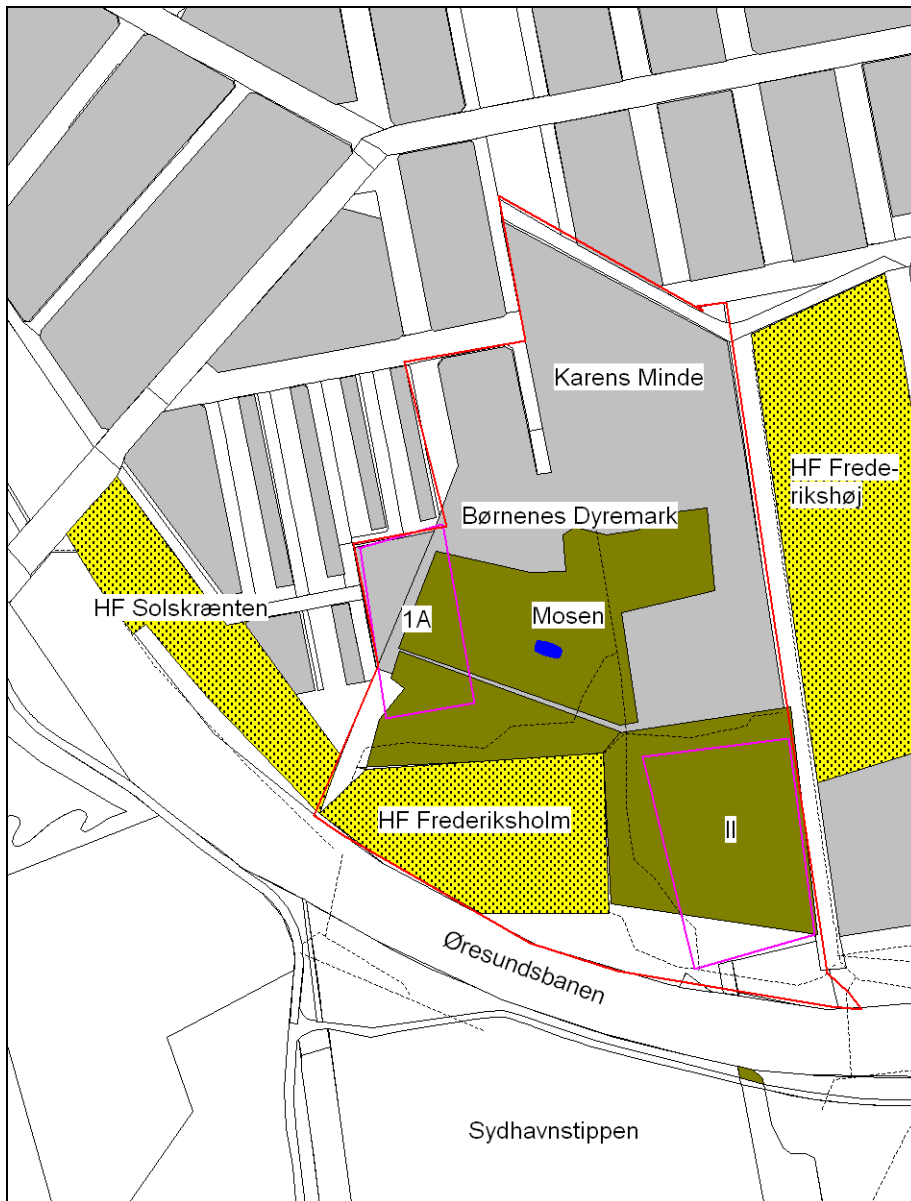
Ved den overordnede planlægning bør der bevares et større, sammenhængende netværk af grønne arealer i Københavns sydvest-området for at sikre flere forskelligartede fourageringsområder for flagermusene med gode insektforekomster i løbet af hele sommerhalvåret.

6. Litteratur

- /1/ Fog, K., 2001: Den grønbrogede tudse på Tippen i København 1991. Ornis Consult for Københavns Kommune 1991.
- /2/ De grønbrogede tudser i Sydhavns kvarteret. Rambøll for A/S Øresundsforbindelsen september 1995.
- /3/ Baagøe, H.J. (2001). Danish bats (Mammalia: Chiroptera): Atlas and analysis of distribution, occurrence, and abundance. *Steenstrupia* 26: 1-117.
- /4/ Baagøe, H.J. & Jensen, T.S. (red.) (in prep.). Dansk Pattedyratlas.
- /5/ Danmarks Miljøundersøgelser (2000). Naturtyper og arter omfattet af EF-habitatdirektivet. Indledende kortlægning og foreløbig vurdering af bevaringsstatus. Faglig rapport fra DMU, nr. 322.
- /6/ Miljø- og Energiministeriet 1998: Rødliste 1997 over planter og dyr i Danmark. – Miljø- og Energiministeriet, Danmarks Miljøundersøgelser og Skov- og Naturstyrelsen, 219s.
- /7/ "Contribution to the interpretation of strict protection of species (Habitat Direktive Article 12)", Rapport fra international arbejdsgruppe under ledelse af Skov- og Naturstyrelsen, April 2005. (Denne rapport skal anvendes af EU kommissionen i forbindelse med en officiel vejledning til artikel 12, som er under udarbejdelse).

Bilag 1: Undersøgte lokaliteter

Det undersøgte lokalplanområde "Karens Minde", Kgs. Enghave.

Bilag 2: Habitatdirektivets bilag IV

Liste over dyrearter på EF-habitatdirektivets bilag IVa, som inden for de sidste hundrede år har tilhørt den danske fauna.

Arter markeret med + regnes for uddøde i Danmark. De er dog taget med, da det er muligt, at de genfindes eller genindvandrer.

Arter mærket med * kendes kun fra Danmark som sjældne strejfgæster. Det gælder en lang række hvalarter og alle havskildpadder.

Art mærket med □ er genindført i Danmark.

Flagermus:

Vandflagermus
Damflagermus
Skægflagermus
Brandts flagermus
Frynseflagermus
Bechsteins flagermus
Skimmelflagermus
Sydflagermus
Nordflagermus
Brunflagermus
Bredøret flagermus
Langøret flagermus
Dværgflagermus
Trolldflagermus

Gnavere:

Hasselmus
Birkemus
Bæver □

Rovdyr:

Odder

Krybdyr:

Markfirben
Europæisk sumpskildpadde
Læderskildpadde *
Uægte karetskildpadde *
Bastardskildpadde *
Glatsnog +
Æskulapsnog +

Padder:

Stor vandsalamander
Klokkefrø
Løgfrø
Løvfrø
Spidssnudet frø
Springfrø
Strandtudse
Grønbroget tudse

Fisk:

Snæbel

Biller:

Bred vandkalv
Lys skivevandkalv
Eremit

Sommerfugle:

Sortpletet blåfugl
Mnemosyne +
Herorandøje +
Stor ildfugl +

Guldsmede:

Grøn mosaikguldsmed
Stor kærguldsmed
Grøn kølleguldsmed
Åkandekærguldsmed +
Østlig kærguldsmed +

Muslinger:

Tykskallet malermusling
(Unio crassus)

Hvaler:

Marsvin
Hvidnæse
Hvidskæving
Grindehval
Spækhugger
Kaskelot
Vågehval
Halvspækhugger *
Rissos delfin *
Øresvin *
Almindelig delfin *
Hvidhval *
Døgling *
Almindelig næbhval *
Blåhval *
Finhval *
Sejhval *
Pukkélhval

Liste over plantearter på EF-habitatdirektivets bilag IV b

Vandranke
Liden najade
Fruesko
Mygblomst
Gul Stenbræk
Enkelt månerude